

Alumnes del màster, durant un exercici a la plaça Sant Antoni de Tàrrrega E. POMARES

Circ

El màster és de caràcter biennal. S'adreça a graduats en arts escèniques, artistes i gestors culturals. Durant 9 mesos, els alumnes faran classes magistrals, pràctiques artístiques grupals i hauran d'elaborar un projecte artístic individual. Enguany, s'ha posat l'accent a oferir continguts de circ, amb dues assignatures específiques.

La professionalització dels somnis

Quinze alumnes d'arreu del món s'especialitzen en arts de carrer al màster de FiraTàrrrega i la UdL

El carrer és un escenari inabastable. En constant transformació, les convencions dramàtiques usals s'han d'adaptar a l'espai, tot fent-se'l seu des de propostes artístiques creades específicament. A diferència de la butaca d'un teatre, aquí no n'hi ha prou de captar, per un instant, l'atenció de l'espectador. Sotmès a multitud d'estímul, "al carrer quan perds la seva mirada, perds l'obra sencera", adverteix John Lee.

Les paraules d'aquest professor de la universitat anglesa de Winchester aconseguen atrapar l'imaginari dels alumnes del màster de creació en arts de carrer, pioner a àmbit internacional. Volgudament multidisciplinari, el professorat inclou des de coreògrafs i professors de circ fins a arquitectes i geògrafs. La necessitat de comprendre i vertebrar, en una sola proposta artística, la polisèmia de l'espai n'és, un cop més, determinant: "Al carrer, s'hi pot fer un espectacle per a un sol espectador o per a 10.000. Cal entendre'n els codis, adaptar el vocabulari teatral i conèixer com crear a partir del so, la paraula, la llum...", destaca Jordi Du-

ran, director artístic de FiraTàrrrega. I hi afegeix: "Avui dia, hi ha molta creació i pràctica, però falta investigació i pensament. Sense aquest procés reflexiu ens col·lapsem."

En aquesta segona edició del màster, la majoria d'alumnes procedeixen de països com ara Xile, Uruguai i Mèxic. I són dones, en una professió fins ara força masculina, perquè el carrer també imposa la seva duresa. FiraTàrrrega ha signat convenis amb institucions d'aquests països i alguns dels alumnes han rebut beques per assistir-hi. El màster ha cobert totes les places. Entre els 15 alumnes, només tres són dels Països Catalans. No obstant això, les diferents perspectives culturals són una de les riqueses del màster, durant el qual els alumnes també conviuen en allotjaments facilitats per FiraTàrrrega. La portuguesa Julieta Aurora Santos, directora durant 28 anys de la companyia Teatro do Mar, s'hi ha matriculat per fer una aturada professional. "Vull confrontar-me amb altres idees. No hem de pensar que tenim la recepta, perquè tot canvia constantment. És molt important posar-se en el paper de deixeble", afirma.

Més de quaranta anys sumen ja les arts escèniques de carrer modernes. A França, van arrencar amb la primavera del 68 i, fins a l'actual crisi, han estat incentivades pels fons públics. Actualment, existeixen un miler de companyies franceses de carrer, una mica més del doble que a la Gran Bretanya. "Ara, quan demanes ajuts, has de demostrar

l'impacte econòmic, cultural, laboral i social. Ha deixat de ser un dret, però no en sóc molt crític, perquè els artistes s'hi han d'adaptar. Com la resta de sectors", diu John Lee. Evolucions que repton companyies i artistes: "Als anys 90, van fer sorgir propostes artístiques més comercials, però això també va forçar-ne la professionalització", apunta Lee. Una professionalització que, ni en aquest ni en cap sector, és completa sense una especialització apuntalada en la formació. Lee és professor d'un dels pocs graus universitaris europeus en arts de carrer. "Quan vaig plantejar-lo, va costar molt que tirés endavant... Hem hagut d'inventar una pedagogia pròpia. Ara tinc alumnes d'arreu del món i hem rebut un premi a la innovació educativa", explica. El valencià Jaume Nieto ha estudiat art dramàtic a diferents escoles: "Aquest màster dignifica la professió. Ofereix un alt nivell educatiu, que no trobes a la resta d'acadèmies, on molts professors fa anys i panys que fan classe i no s'han preocupat de renovar-se."

El màster també pretén ser un pont amb el mercat, a través del valor del seu professorat, teixint complicitats. "Els artistes tenen idees fantàstiques, però sovint no pensen en el públic. És molt important planificar l'espai i saber què n'esperen", recepta Lee a la classe. Aquí i a Winchester, els alumnes busquen tenir veu pròpia. "Depèn de la persona, i, de vegades, porta molt de temps. Els somnis són bonics, però s'han de saber fer realitat." *